

Sivistysalan toimialakatsaus ja barometri

Keskeiset tulokset

1 / 2026

Julkaisun tavoitteet ja toteutus

- Sivistysalan toimialakatsaus ja barometri kokoaa yhteen kasvatus-, koulutus- ja tutkimusalojen näkymiä sekä trendejä. Julkaisu koostuu kahdesta osasta: barometrista ja toimialakatsauksesta.
- Barometrin aineisto on koottu lomakkeella yksityisiltä koulutuksen järjestäjiltä ja varhaiskasvatuksen tuottajilta.
- Vastaus saatiin 127 organisaatiolta (noin 25 %) 14.-28.10.2026.
- Toimialakatsauksessa nostetaan esiin viimeisimpiä tilastotietoja mm. koulutuksen järjestäjistä, henkilöstöstä, opiskelijoista, opintoihin pääsystä, valmistuneiden työllistymisestä ja koulutustasosta.
- Toimialakatsauksen lähteitä:
  Tilastokeskus http://www.stat.fi/
  OECD http://stats.oecd.org/
  Eurostat http://ec.europa.eu/eurostat/
  Vipunen http://www.vipunen.fi
  Opetushallitus http://www.oph.fi

Keskeiset tulokset

- Vuoden 2025 lopussa Suomessa oli toiminnassa 837 koulutuksen järjestäjää, joilla oli 3 045 oppilaitosta.
- Koulutus työllisti vuonna 2025 189 000 henkilöä, joka vastaa 7,3 prosenttia työllisistä. Yksityiset koulutuksen järjestäjät työllistävät noin kolmasosan koulutuksen henkilöstöstä.
- Tutkintotavoitteiseen koulutukseen osallistui vajaat 1,4 miljoonaa opiskelijaa vuonna 2025.
- Korkeakouluista puolet näkee, että heikkenevät oppimistulokset näkyvät toiminnassa vähintään melko paljon. Voimakkaimmin heikkenevät oppimistulokset näyttäisivät heijastuvan ammatillisessa koulutuksessa.
- Kaksi kolmasosaa vastaajista kokee opiskelijoiden tuki- ja hyvinvointipalveluiden tarpeen kasvaneen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa.

Barometri

Sivistysalan yksityisten toimijoiden kyselytutkimuksen tulokset.

Yleiset näkymät

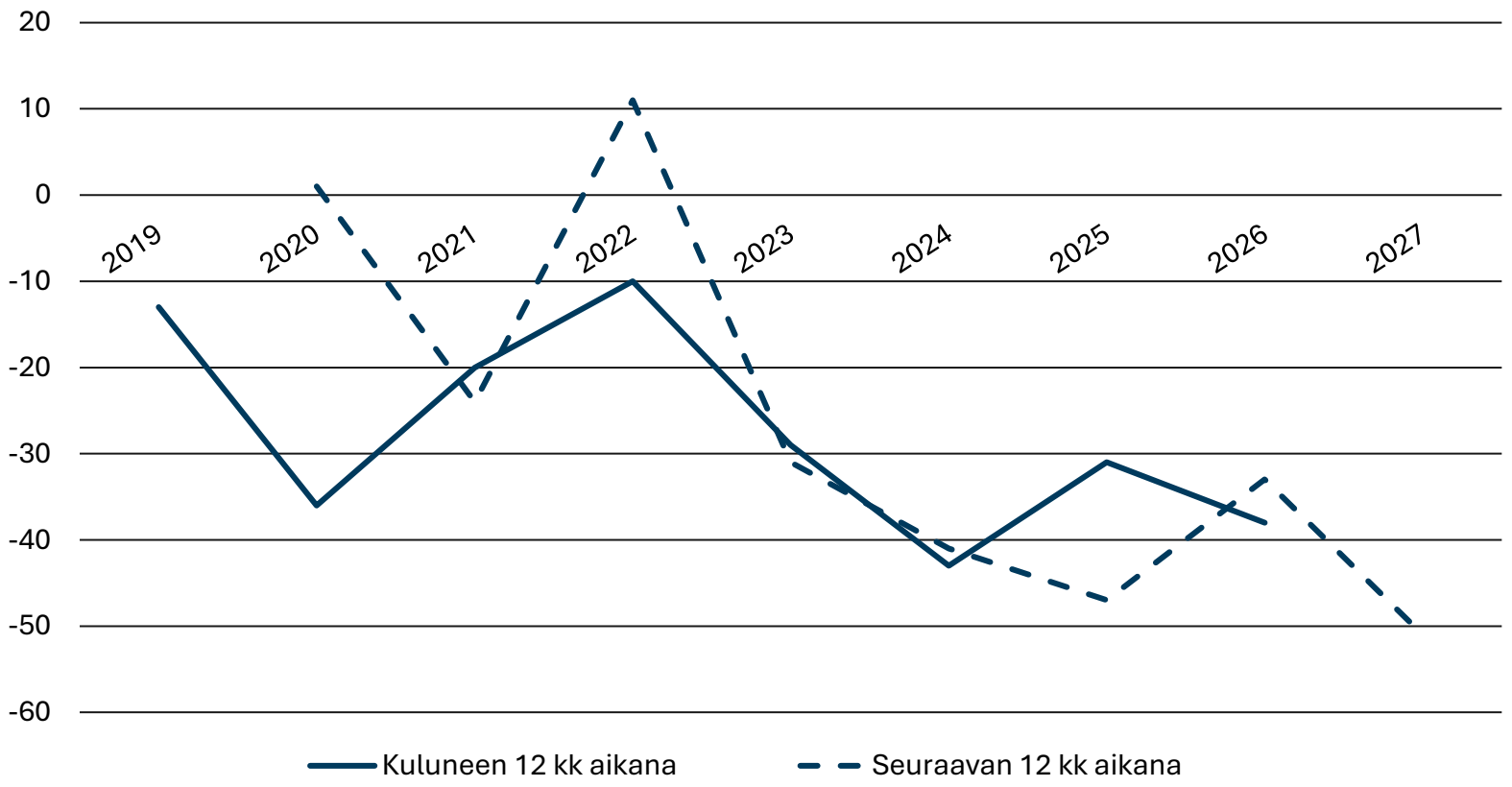

SIVISTA

Yleiset näkymät

- Vuoden 2025 lopussa Suomessa oli toiminnassa 837 koulutuksen järjestäjää, joilla oli 3 045 oppilaitosta.
- Koulutus työllisti vuonna 2025 189 000 henkilöä, joka vastaa 7,3 % työllisistä. Yksityiset koulutuksen järjestäjät työllistävät noin kolmasosan koulutuksen henkilöstöstä. Tutkintotavoitteiseen koulutukseen osallistui vajaat 1,4 miljoonaa opiskelijaa vuonna 2025.
- Korkeakouluista puolet näkee, että heikkenevät oppimistulokset näkyvät toiminnassa vähintään melko paljon. Voimakkaimmin heikkenevät oppimistulokset näyttäisivät heijastuvan ammatillisessa koulutuksessa.
- Kaksi kolmasosaa vastaajista kokee opiskelijoiden tuki- ja hyvinvointipalveluiden tarpeen kasvaneen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa.

Opiskelija-, oppilas- ja lapsimäärä

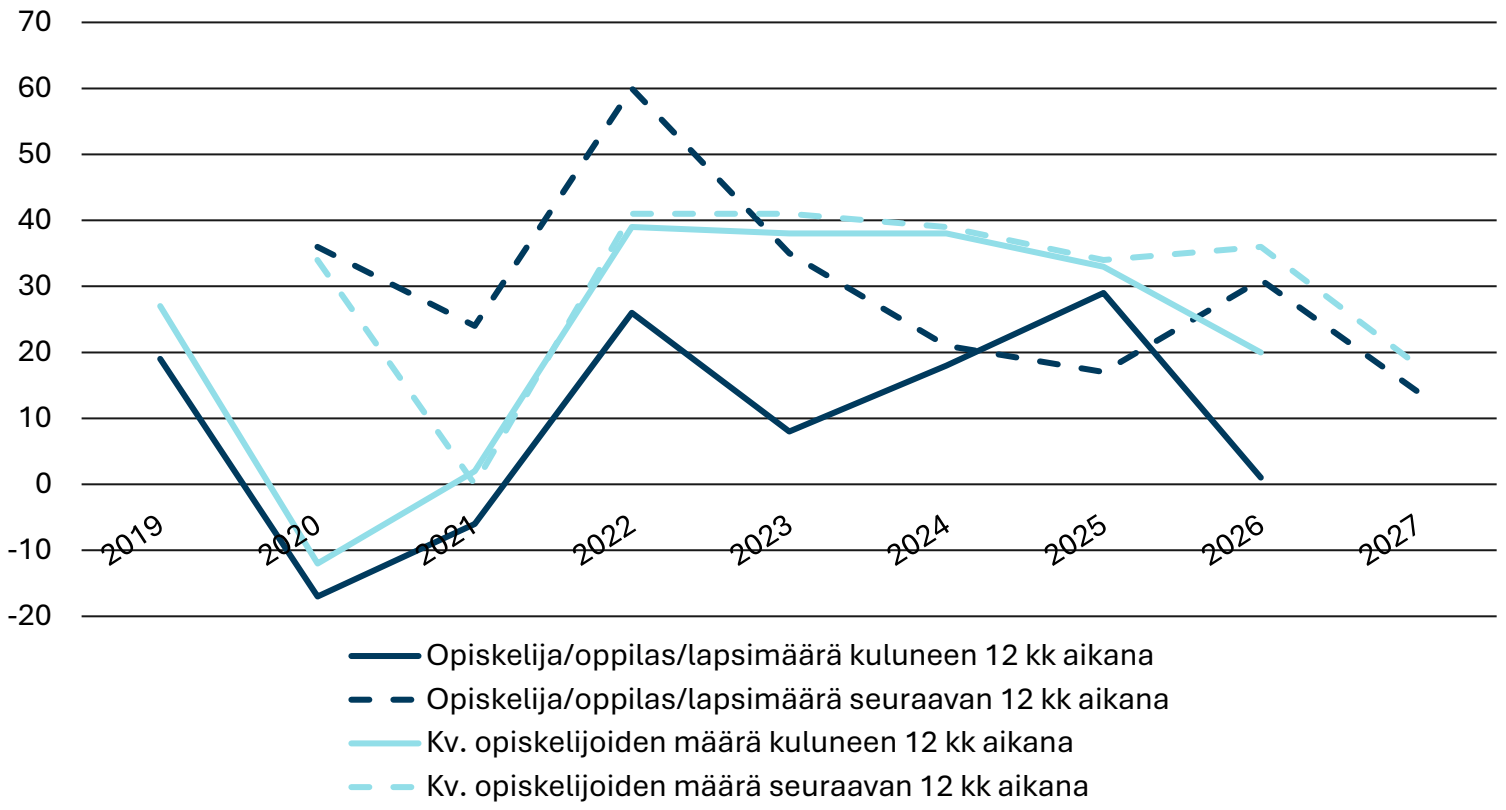

SIVISTA

Opiskelija-, oppilas- ja lapsimäärä

- Opiskelija/oppilas/lapsimääräl-tään kasvaneita organisaatioita on lähes yhtä paljon kuin määrältään laskeneita kuluneen 12 kuukauden aikana.
- Määrää kasvattaneiden organisaatioiden osuus on odotettua matalampi.
- Opiskelija- ja lapsimäärä on kasvanut 36 prosentissa ja säilynyt entisellään 29 prosentissa.

- Opiskelijamäärät ovat kasvaneet yleisesti vain korkeakouluissa, ja yleissivistävässä koulutuksessa lapsimäärä näyttäisi säilyneen suunnilleen ennallaan, kun muissa koulutusmuodoissa lapsi- ja opiskelijamäärät ovat voittopuolisesti laskeneet.

Henkilöstömäärä

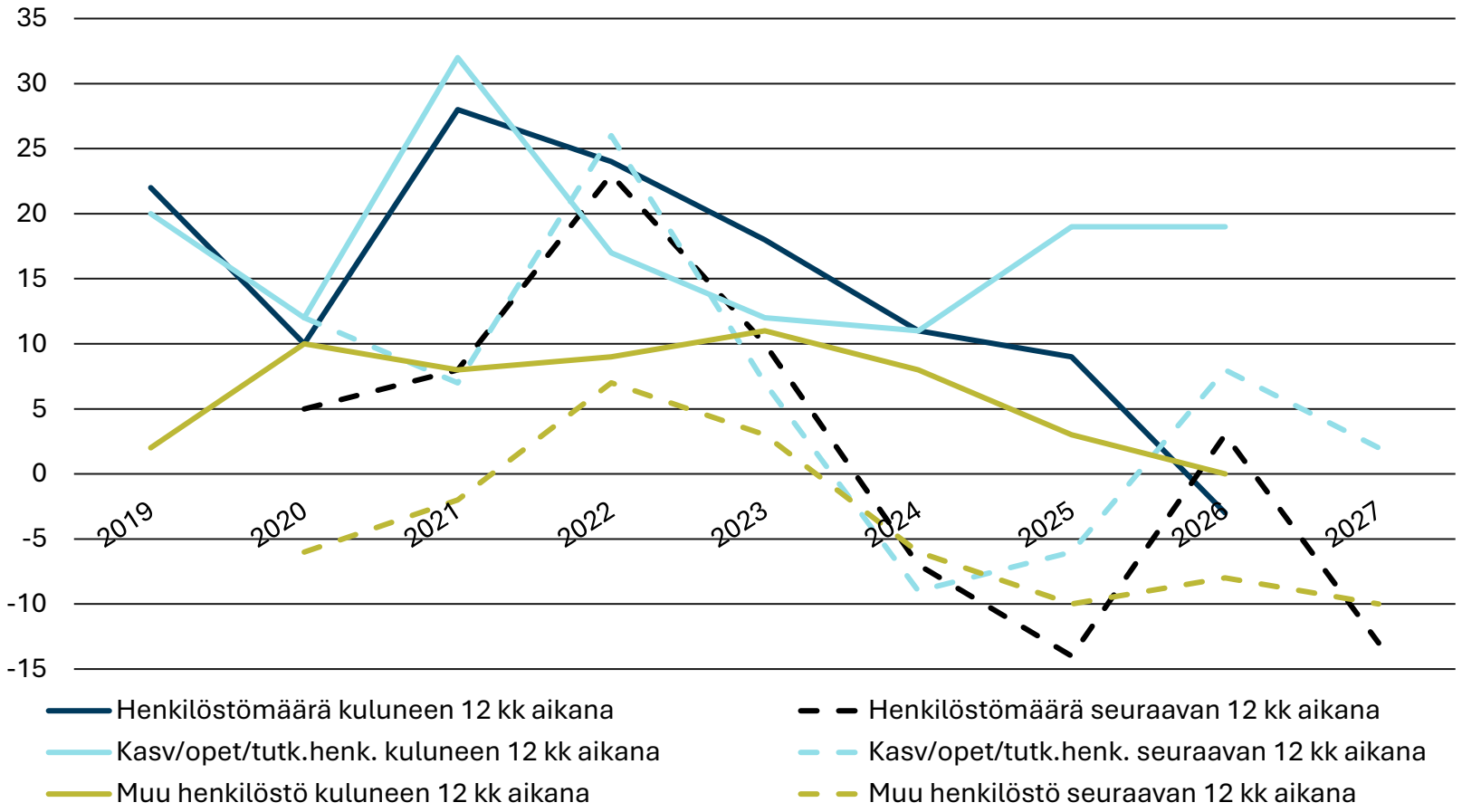

Henkilöstömäärä

- Vastaajista 22 % ilmoittaa henkilöstömääränsä kasvaneen kuluneen 12 kuukauden aikana ja 26 % laskeneen. Kasvua on ollut merkittävämmin korkeakouluissa.
- Vapaassa sivistystyössä ja ammatillisessa koulutuksessa henkilöstömäärä näyttäisi jatkaneen laskua ja varhaiskasvatuksessa kääntyneen yleisemmin laskevaksi.
- Kasvua on ollut kuitenkin kasvatus-, opetus- ja tutkimushenkilöstössä pl. ammatillinen koulutus. Muissa henkilöstöryhmissä maltillista kasvua on ollut yleissivistävässä koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa.
- Odotukset henkilöstön laskusta seuraavan 12 kuukauden aikana ovat yleistyviä kokonaisuutena.

Rekrytointiongelmat

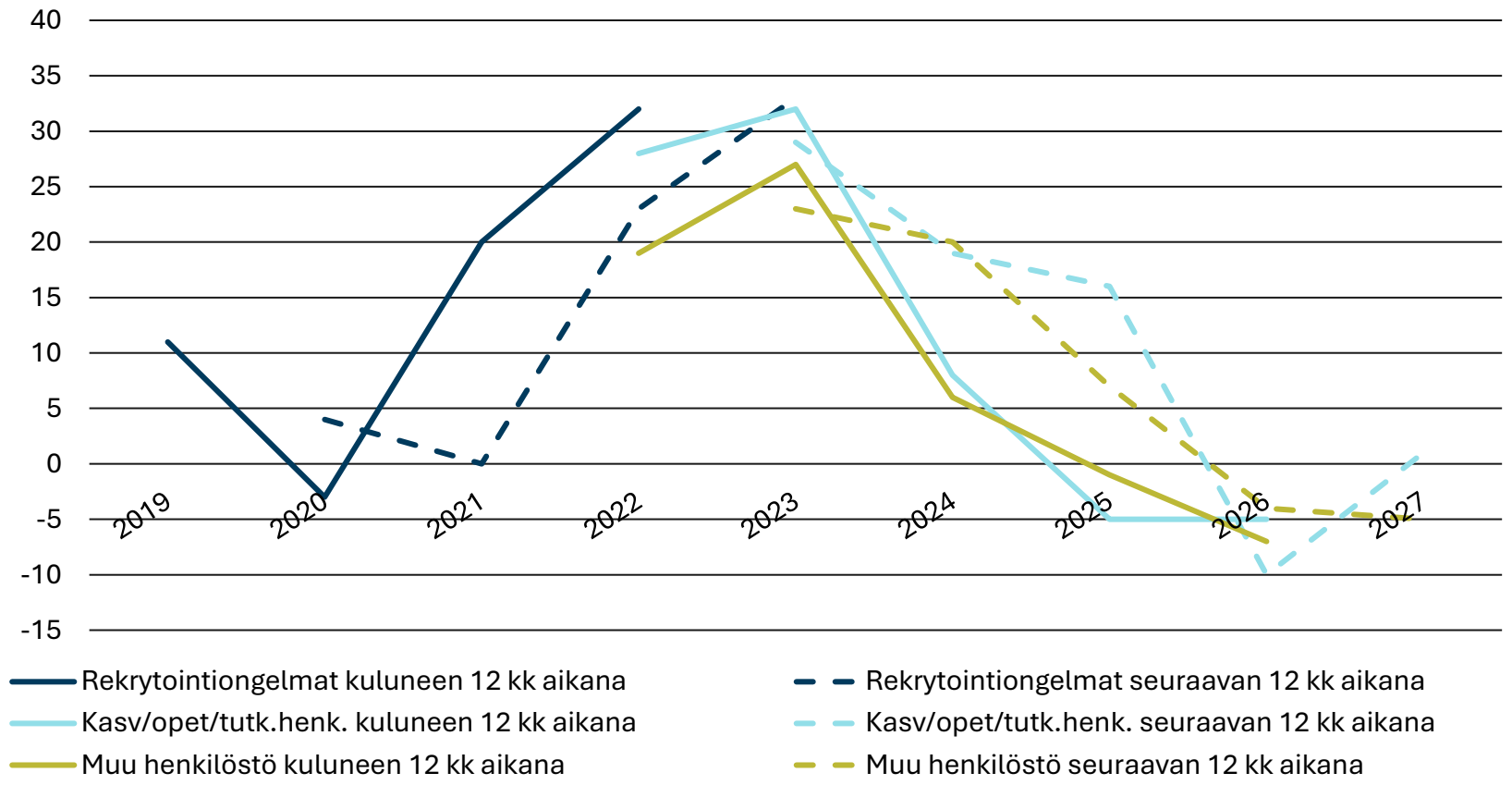

Rekrytointiongelmat

- Rekrytointiongelmien helpottuminen näyttäisi pysähtyneen. Kokonaisuutena rekrytointiongelmien tilanne näyttää vakaalta.
- Yleissivistävässä koulutuksessa ongelmien koetaan kasvaneen ja myös yliopistoissa opetus- ja tutkimushenkilössä.
- Toisaalta rekrytointiongelmat näyttäisivät helpottaneen hieman ammatillisessa koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa.
- Ammattikorkeakoulutuksessa rekrytointiongelmien odotetaan helpottuvan.

Tuki/hyvinvointipalveluita tarvitsevien opiskelijoiden/oppilaiden/lasten määrä kuluneen 12 kk aikana

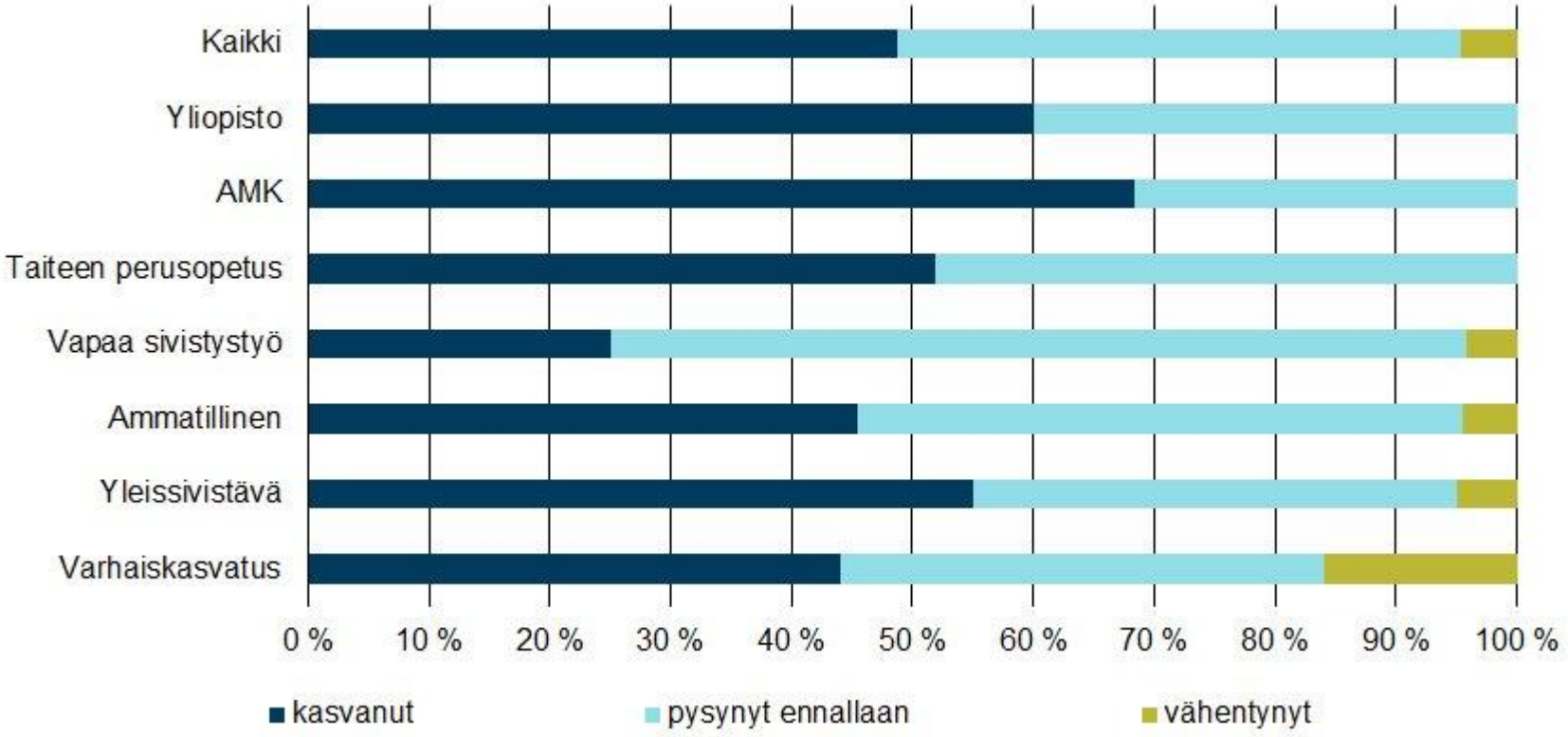

SIVISTA

Omat panostukset opiskelijoiden/oppilaiden/ lasten tuki/hyvinvointipalveluihin kuluneen 12 kk aikana

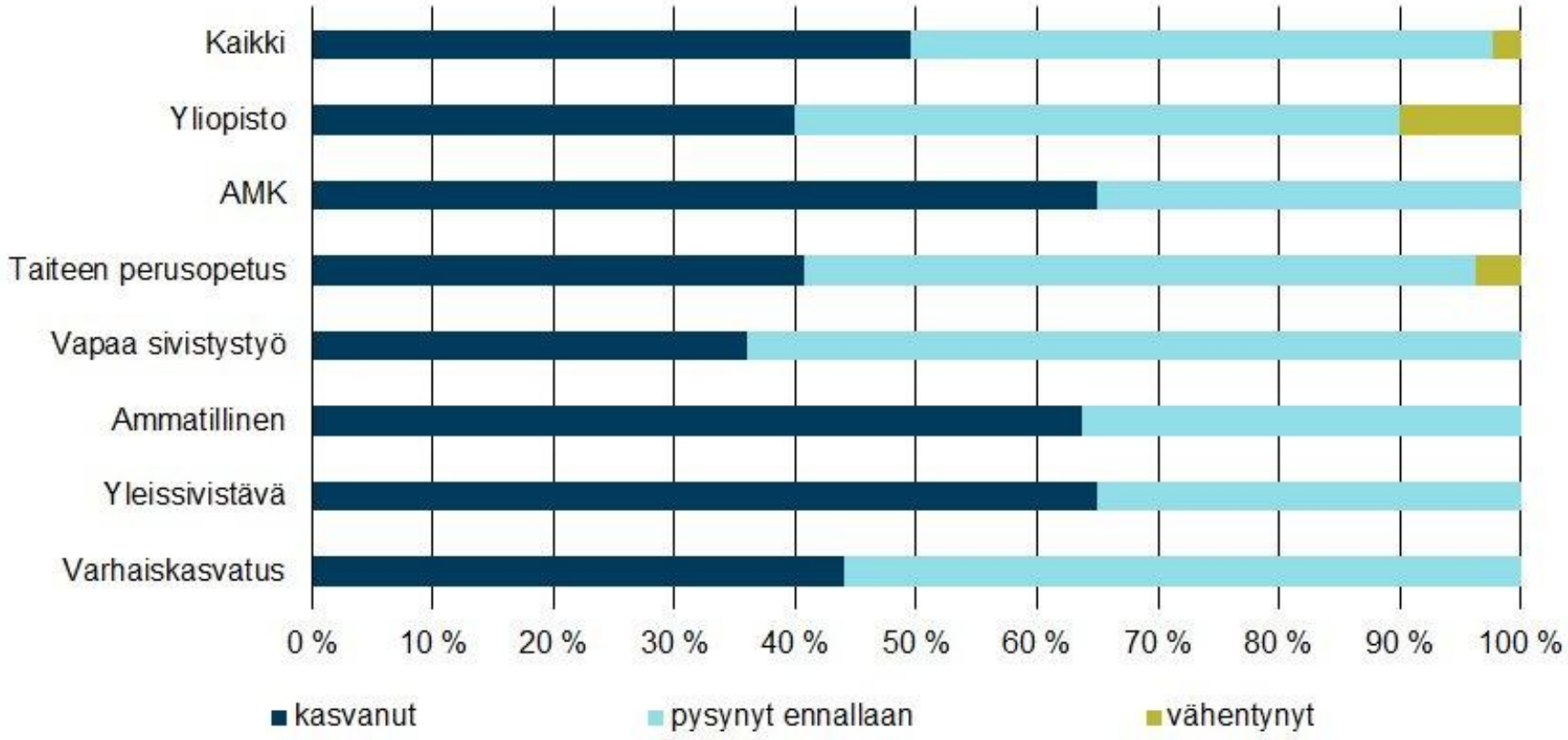

SIVISTA

Opiskelijoiden ja lasten tuki- ja hyvinvointipalveluiden tarve

- Kaksi kolmasosaa vastaajista kokee opiskelijoiden tuki- ja hyvinvointipalveluiden tarpeen kasvaneen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Myös kaikissa muissa koulutusmuodoissa (pl. vapaa sivistystyö) noin puolet vastaajista kokee tarpeen kasvaneen.
- Juuri missään ei koeta tarpeen vähentyneen.
- Koulutuksen järjestäjät ja korkeakoulut ovat myös lisänneet panostuksia tukeakseen opiskelijoita.
- Ammatillisessa koulutuksessa on lisätty panostuksia useamminkin kuin tarpeen on koettu kasvaneen. Toisaalta yliopistoissa ja taiteen perusopetuksessa ei ole aivan yhtä usein kyetty lisäämään panostuksia kuin tarpeen on koettu kasvaneen.

Heikkenevien oppimistulosten näkyminen toiminnassa

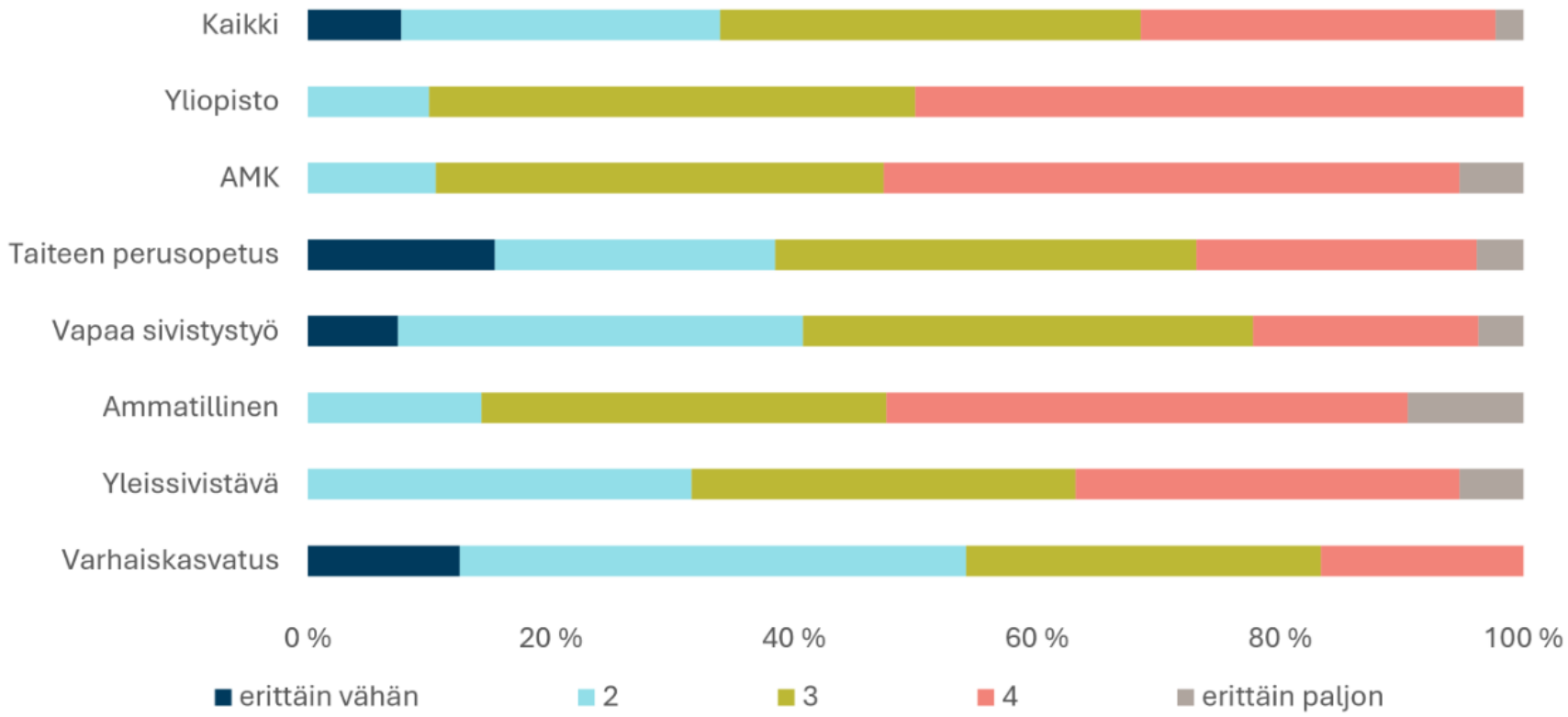

Heikkenevien oppimistulosten näkyminen toiminnassa

- Korkeakouluista puolet näkee, että heikkenevät oppimistulokset näkyvät toiminnassa vähintään melko paljon.
- Vain 10 % kokee heikkenevien oppimistulosten toiminnassa näkymisen olevan melko vähäistä. Voimakkaimmin heikkenevät oppimistulokset näyttäisivät heijastuvan ammatillisessa koulutuksessa.
- Vastaajista 10 % näkee heikkenevien oppimistulosten vaikuttavan erittäin paljon toimintaan. Yleissivistävässä koulutuksessa kokemukset hajautuvat tasaisemmin.
- Varhaiskasvatuksessa, vapaassa sivistystyössä ja taiteen perusopetuksessa ei koeta toiminnallisia vaikutuksia heikkenevistä oppimistuloksista muihin koulutusmuotoihin verrattuna.

Toimialakatsaus

Viimeisimpiä sivistysalaa koskevia tilastotietoja.

Koulutuksen järjestäjien määrät koulutusmuodoittain 2025

	YHTEENSÄ	Yksityiset	Valtio	Kunta	Kuntayhtymä
Perusopetus	411	104	5	290	12
Lukiot	268	42	3	217	6
Kansanopistot	73	64	0	3	6
Kansalaisopistot	170	23	0	144	3
Urheiluopistot	9	8	0	0	1
Kesäyliopistot	19	15	0	0	4
Opintokeskukset	11	11	0	0	0
Taiteen perusopetus	127	72	0	53	2
Ammatillinen koulutus	130	88	1	8	33
AMK	22	22	0	0	0
Yliopistot	13	13	0	0	0

SIVISTA

Tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijat ja valmistuneet 2025

	Uudet opiskelijat	Opiskelijat	Valmistuneet
Perusopetus	50 131	546 503	64 041
Lukiokoulutus	38 306	115 690	32 475
Ammatillinen koulutus	122 041	324 201	72 841
Ammattikorkeakoulutus	57 558	183 239	36 274
Yliopistokoulutus	36 294	177 471	39 143
YHTEENSÄ	**304 330**	**1 347 104**	**244 774**

Väestön koulutusrakenne 2025

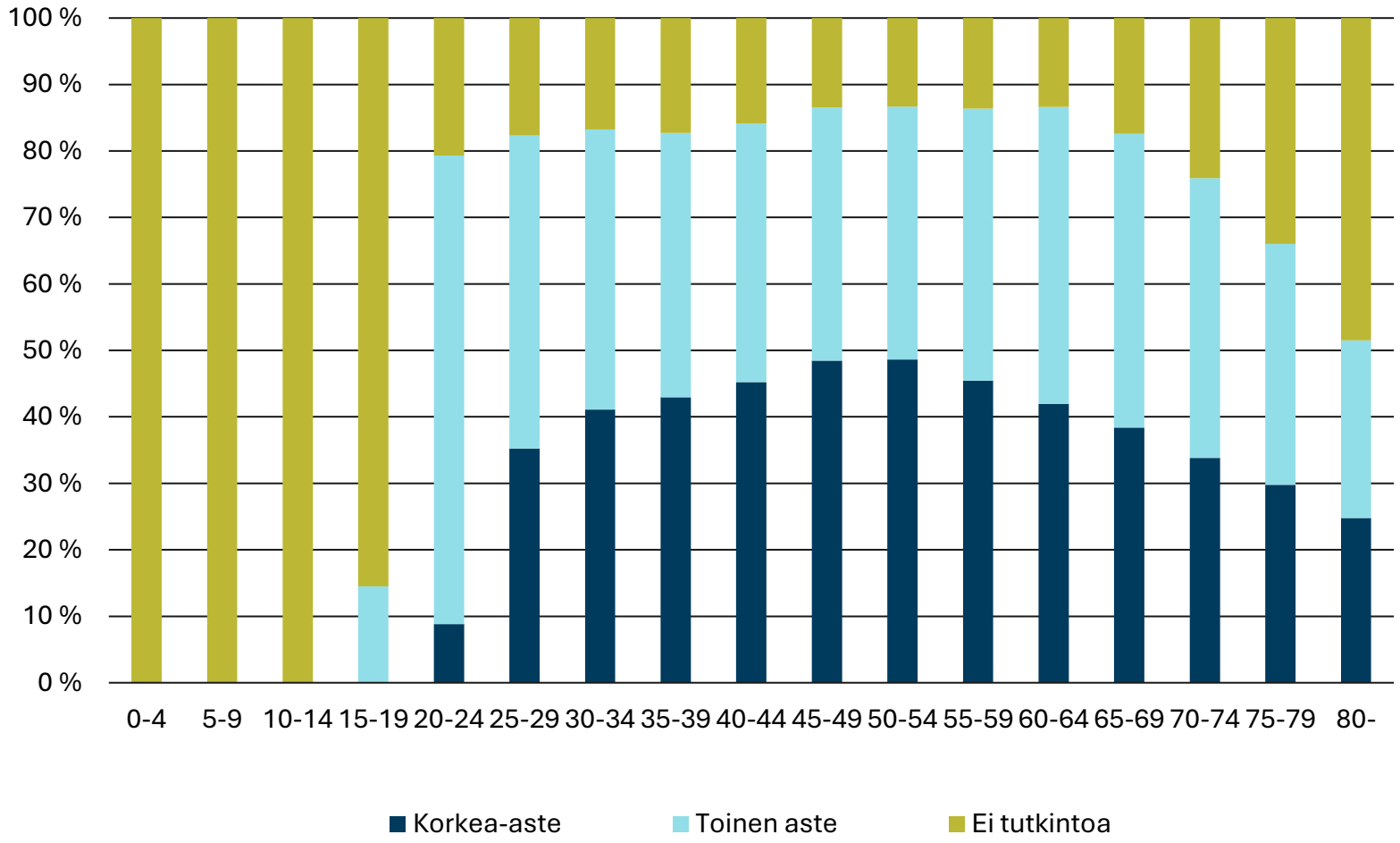

SIVISTA

Väestön koulutusrakenne 2025

- Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2025 loppuun mennessä 3 654 800 henkeä eli 75 % 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut tutkinnon perusasteen jälkeen. Tutkinnon suorittaneiden osuus säilyi lähes edellisvuoden tasolla.
- Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus jatkoi maltillista kasvua. Korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 34,5 %.
- Korkeimmin koulutettuja olivat 50–54-vuotiaat, joista korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 47,4 prosenttia. Ikäluokassa naisista korkea-asteen oli suorittanut 56,7 % ja miehistä 38,4 %. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus nousi alle 34-vuotiaissa ja yli 50-vuotiaissa.
- Vuonna 2024 pelkän perusasteen suorittaneita 20–24-vuotiaita oli 20,7 prosenttia ikäluokasta.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrän kehitys

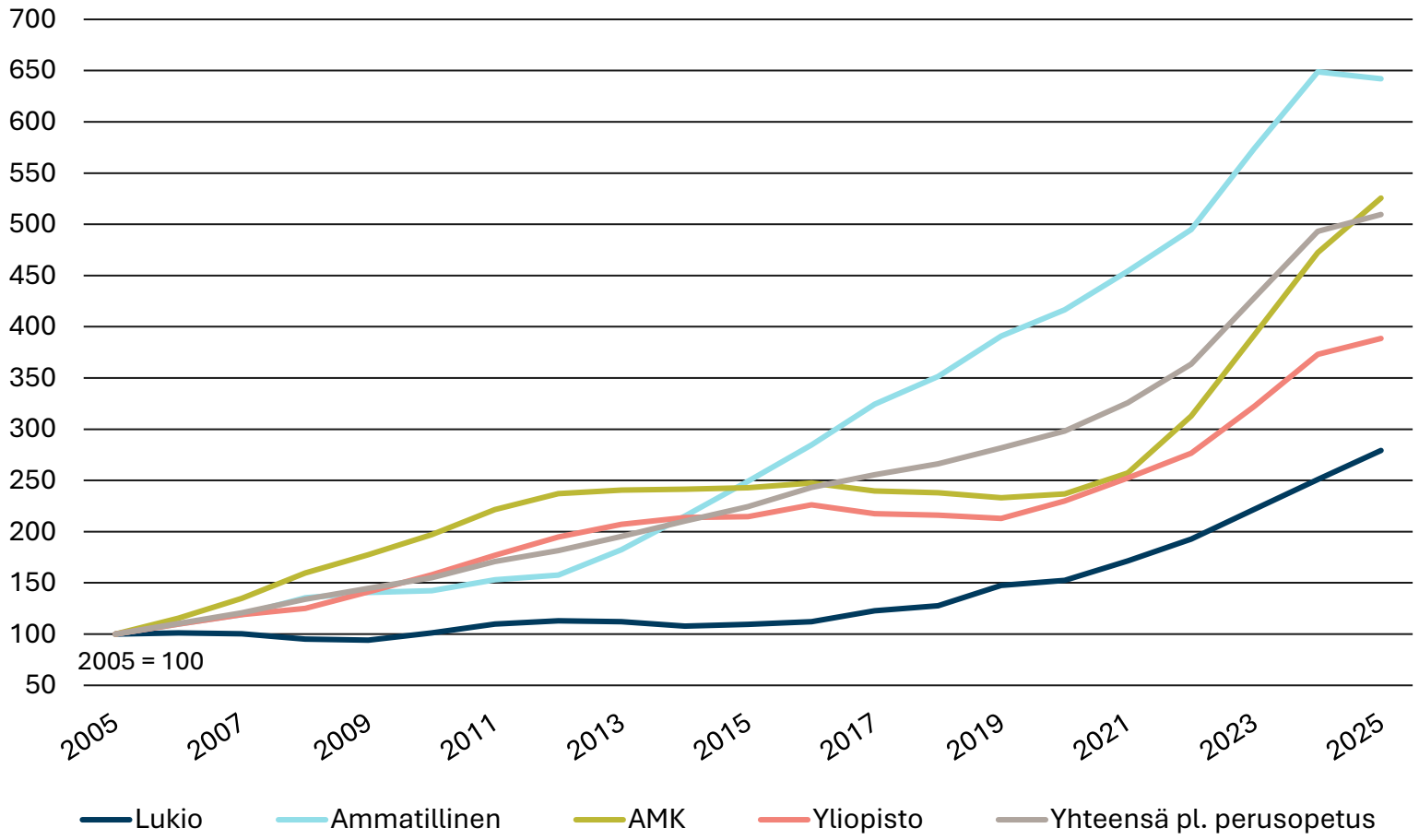

Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrän kehitys

- Koulutuksessa oli 139 600 ulkomaalaista (kansalaisuus muu kuin suomi) opiskelijaa vuonna 2025. Määrä on 10 % kaikista opiskelijoista (vieraskielisiä 16 prosenttia).
- Ulkomaalaistaustaisia * oli 16 % opiskelijoista. Eniten ulkomaalaistaustaisia opiskelijoita oli ammatillisessa koulutuksessa, 20 %, ja vähinten lukiokoulutuksessa, 10 %.
- Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä on kasvanut eniten ammatillisessa koulutuksessa vuodesta 2005. Opiskelijoita oli vuonna 2025 45 000, eli määrä on 6,5-kertaistunut.
- Ammattikorkeakoulutuksessa opiskelijoita on 21 000, ja määrä on 5,3-kertaistunut. Yliopistoissa ulkomaalaisia opiskelijoita on 19 000 ja lukioissa 5 000.

* Ulkomaalaistaustainen: molemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla.

SIVISTA

Keskeyttäneiden osuus opiskelijoista

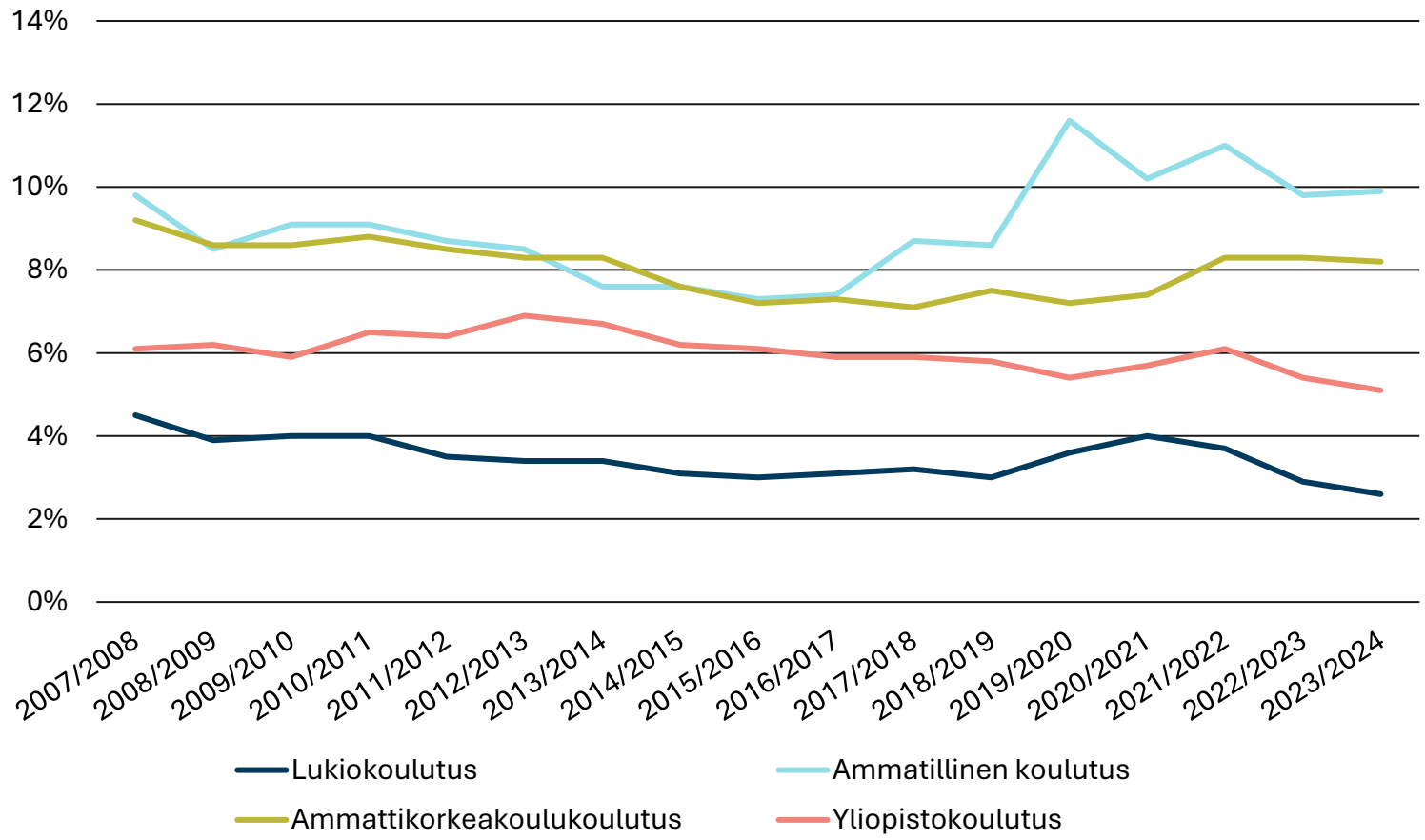

Keskeyttäneiden osuus opiskelijoista

- Lukuvuonna 2023/2024 opiskelijoista 5,8 % keskeytti opintonsa eikä jatkanut välittömästi missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa Tilastokeskuksen mukaan. Etenkin lukiokoulutuksessa keskeyttämisen jälkeen jatkettiin välittömästi toisessa koulutuksessa.
- Miehet keskeyttivät kaikilla koulutussektoreilla useammin kuin naiset. Koulutusmuotoa naiset vaihtoivat hieman miehiä useammin.
- Eniten keskeytettiin palvelualoilla (13,8 %) ja ICT-aloilla (11,8 %), ja vähiten yleissivistävässä koulutuksessa (2,6 %) sekä kasvatusaloilla (5,6 %).

Peruskoulun jälkeen sijoittuminen

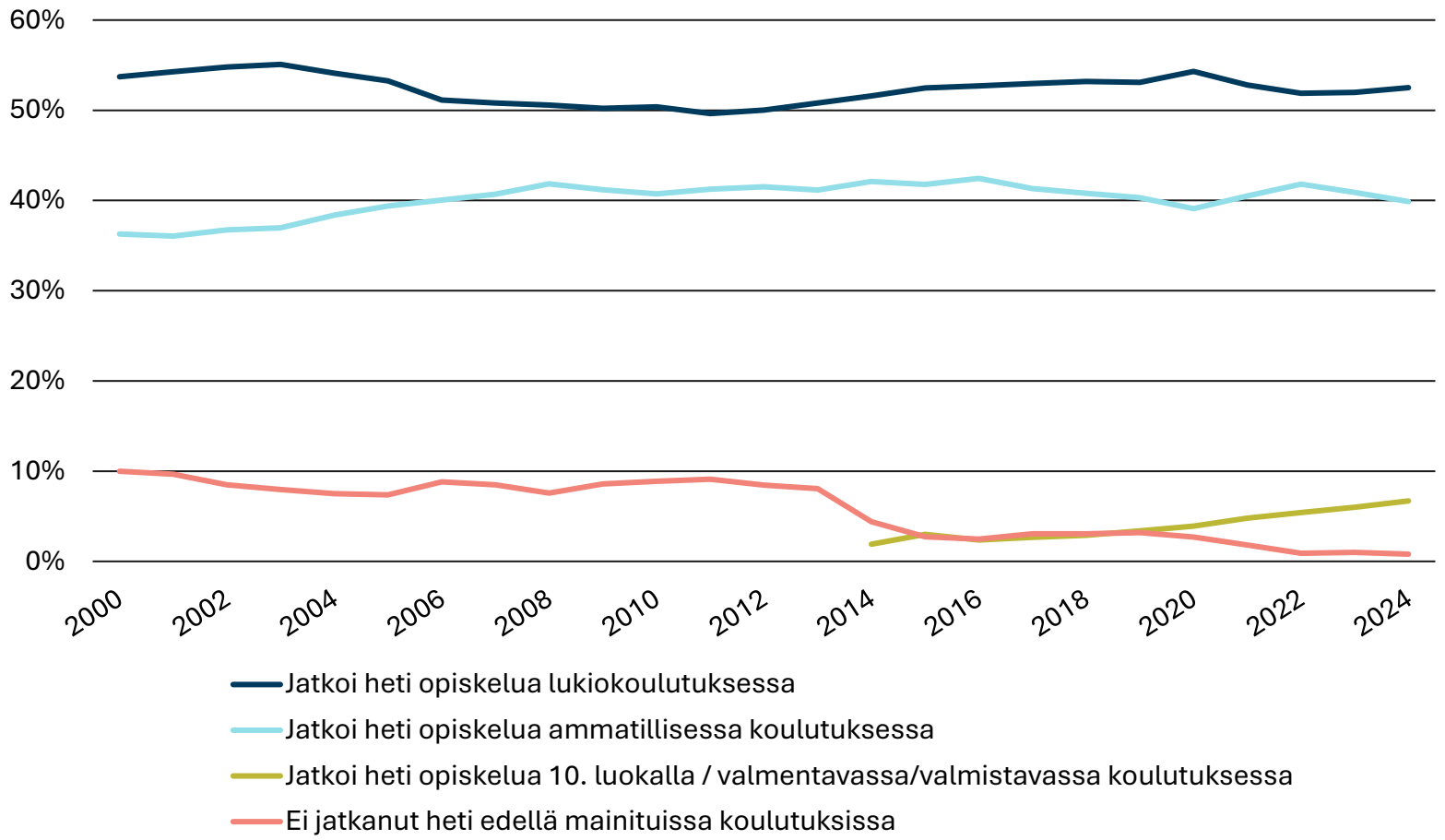

Peruskoulun jälkeen sijoittuminen

- Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2024 peruskoulun päättäneistä lähes kaikki 9. luokan päättäneet hakivat välittömästi jatko-opintoihin. Hakematta jätti vain 0,5 %. Valmentavaan koulutukseen haki 4 prosenttia. Kuitenkin 7 % jatkoi valmentavassa ja valmistavassa koulutuksessa.
- Lukiokoulutuksessa jatkoi heti peruskoulun jälkeen 53 % ja ammatillisessa koulutuksessa 40 %. Koulutuksen ulkopuolelle jääneistäkin valtaosa jatkoi tutkintokoulutuksessa seuraavana vuonna.

Tutkinnon suorittaneiden työllisyysaste vuoden kuluttua valmistumisesta

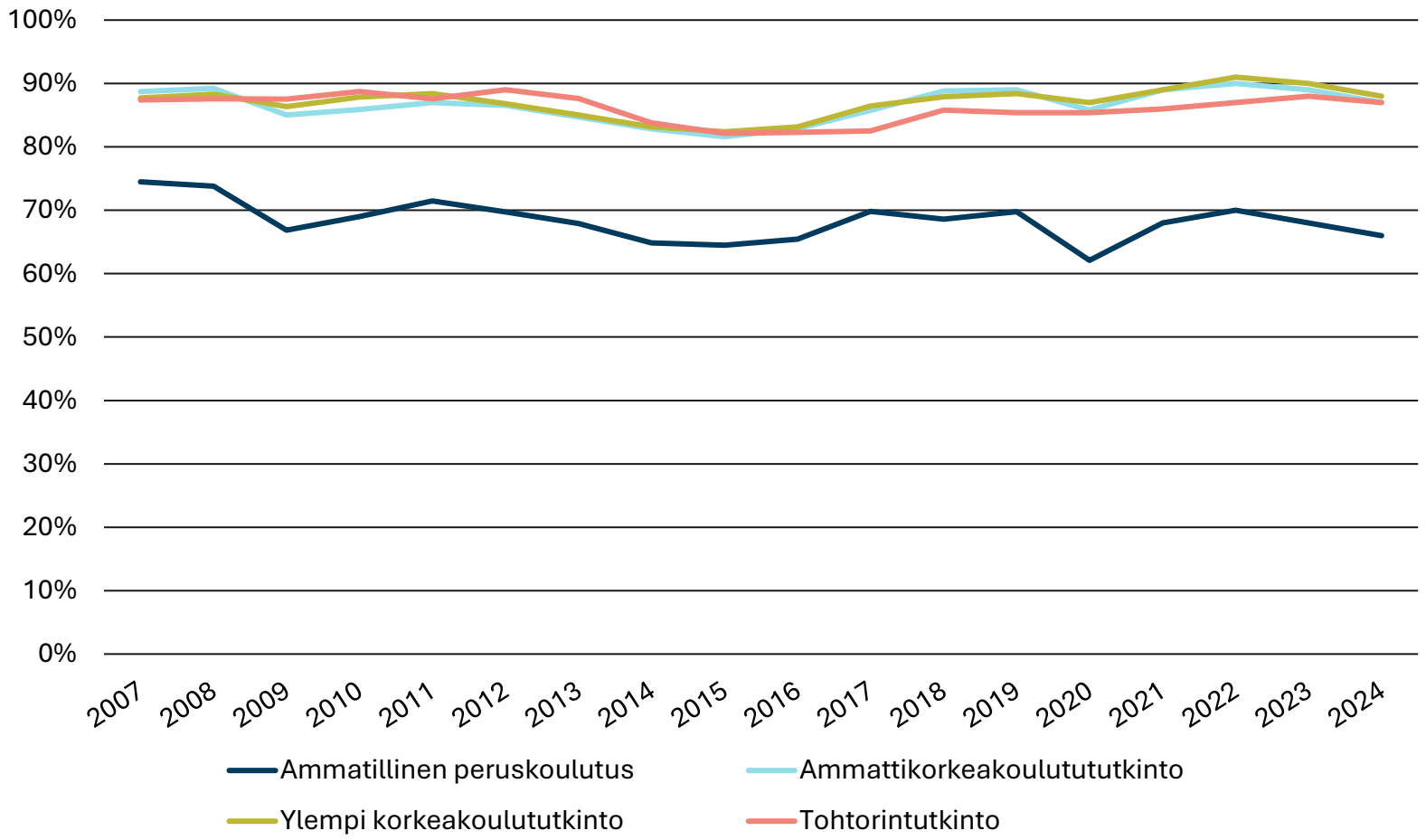

Tutkinnon suorittaneiden työllisyysaste vuoden kuluttua valmistumisesta

- Tilastokeskuksen mukaan vastavalmistuneiden työllistyminen laski toista vuotta putkeen vuonna 2024. Vuoden kuluttua valmistumisesta oli työllistynyt 71 % (laskua prosenttiyksikkö vuodentakaisesta).
- Päätoimisesti työskenteli 54 % ja opiskelujen ohella oli töissä 16 %. Työttömänä oli 9 %.
- Vuonna 2024 sekä vastavalmistuneiden naisten että miesten työllisyys laski 2 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Kaikista vastavalmistuneista naisista työssä oli 75 prosenttia ja miehistä 65 prosenttia.

Lisätietoja

Harri Hietala

Pääekonomisti, Sivista

etunimi.sukunimi@sivista.fi